

Lea Pulkkinen

Professori Lea Pulkkinen on tehnyt vaikuttavan kansainvälisen uran psykologian professorina pääasiassa Jyväskylän yliopistossa. Suomalainen Tiedekatemia myönsi hänelle elämäntyöstä myönnettävän korkeimman kunnianosoituksensa, kunniapalkinnon. Kunniapalkinnon arvo on 30 000 euroa.

Psykologia oli nuorella opiskelijalla alun perin sivuaineena, mutta professori Martti Takalan pitämä Johdatus psykologiaan -kurssi avasi ikkunan tieteelliseen ajatteluun, ja pääaineeksi vaihtuikin psykologia.

”Merkittävintä urallani on ollut ymmärtää, millä tavalla tietoa hankitaan. Psykologia on empiirinen tiede, jossa koetaan aineistoa ihmisiltä, heitä kuullaan tai havainnoidaan. Tämän tiedon pohjalta saamme ymmärrystä siitä, miten ihmiset toimivat ja miten he ajattelevat. Tutkimusperustainen tiedon hyödyntäminen on ollut minun elämässäni vahva tavoite.”

Pulkkinen on kehityspsykologian alalla Euroopan arvostetuimpia tutkijoita, ja on aktiivisesti kehittänyt ja kansainvälistänyt

suomalaista psykologian tutkimusta. Pulkkinen aloitti ainutlaatuisen, edelleen jatkuvan Lapsesta aikuiseksi -pitkittäistutkimuksen jo väitöstutkimuksessaan vuonna 1968. Tuohon aikaan ja pitkään sen jälkeenkin tunteita ja järkeä pidettiin toisistaan erillisinä, mutta Pulkkinen sai oivalluksen selittää ihmisten välisiä käyttäytymiseroja tunteiden säätelyllä. Alakoulusta keski-ikään jatkunut samojen henkilöiden kehityksen seuranta osoittaa tunteiden ja käyttäytymisen säätelyn merkityksen kehitykselle sen eri alueilla, kuten persoonallisuus, koulutus ja työura, ihmissuhteet, hyvinvointi ja terveys, terveyskäyttäytyminen sekä yhteiskuntaan sopeutuminen. Tutkimus tunnetaan kansainvälisesti nimellä The Jyväskylä Longitudinal Study of Personality and Social Development (JYLS). Pulkkinen on kiitollinen opiskelijoilleen ja kollegoilleen yhteistyöstä ja tutkimukseen osallistuneille ajan antamisesta tutkimukseen.

Pulkkinen on työskennellyt vierailavana tutkijana ja professorina Kalifornian

”Tutkimusperustainen tiedon hyödyntäminen on ollut elämässäni vahva tavoite.”

yliopistossa Berkeleyssä, Arizona State-yliopistossa, Pohjois-Carolinan yliopiston Chapel Hillissä sekä Englannissa Cambridgen yliopistossa. Hän toimi alansa kansainvälisen järjestön presidenttinä 1991–1996.

Kansainvälisen tutkijanuransa rinnalla Pulkkinen on ollut merkittävä yhteiskunnallinen vaikuttaja ja aktiivinen lasten puolestapuhuja, joka on pystynyt esimerkiksi hyödyntämään tutkimuksesta hankittua tietoa yhteiskunnan kehittämiseksi. Häneltä on eri vuosikymmeninä pyydetty lukuisia kannanottoja lapsia koskeviin suunnitelmiin, päätöksiin ja lakiesityksiin, ja hänen tavoitteenaan on ollut nostaa lasten ja kotien asia puolue- ja väkivallan yläpuolelle. 1970-luvulla Pulkkinen osallistui kunnallisen päivähoidon kasvatustavoitteiden suunnitteluun ja kantoi 1990-luvulla palveluja kar-

sittaessa huolta lasten yksinäisyydestä. 2000-luvulla hän johti kokeilua koulupäivän rakenteen kehittämiseksi ehdyttävämpään suuntaan lisäämällä siihen mieluisaa harrastustoimintaa ja valvottua vapaa-ajan toimintaa. Tuloksena oli aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällyttäminen peruskoululakiin. Vuonna 2015 Pulkkinen selvitti opetus- ja kulttuuriministeriön kutsamana joustavan koulupäivän parhaiten toimivia käytäntöjä ja teki tutkimukseen pohjautuvia kehittämishetkiä mallin vakiinnuttamiseksi. Hän iloitsee siitä, että Harrastamisen Suomen mallia koskeva lisäys on vuoden 2023 alusta tullut nuorisolakiin.

Professorin tulevaisuuden haave liittyy niin ikään lapsiin. ”Toivoisin yhteiskuntaan enemmän lapsilähtöisyyttä. Oma tutkimuksenikin osoittaa sen, miten hyvä lapsuus kantaa pitkälle elämässä. Lapsilähtöi-

syys tarkoittaa, että lasten psykologiset tarpeet otettaisiin huomioon. He tarvitsevat paljon rakkautta, onnistumisen tunteita ja tunnetta siitä, että he tietävät, mitä heiltä odotetaan. Rakkaus, rakenteet ja rohkaisu. Ja suurin niistä on rakkaus.”

Kansainvälisesti arvostettu ja kokenut tutkija näkee ajassamme huolestuttavia merkkejä liittyen suomalaisen tieteen tulevaisuuteen.

”Tiede on valjastettu meillä käytännöllisiin tarpeisiin ja strategisiin ohjauksiin, mistä seuraa, että tutkijat juoksevat apurahakuulutusten perässä ja yrittävät hypätä aiheesta toiseen. Siitä on hyvin vaikea päästä kantaviin heureka-kokemuksiin. Tarvitsemme vahvaa perustutkimusta. Kansainvälistä mentorointia ja yhteyksiä tarvitaan niin ikään, ne rohkaisevat ja kannustavat uusiin ajatuksiin.”

Vuoden 2023 Suomalaisen Tiedekatemian kunniapalkinto myönnettiin professori Lea Pulkkiselle.